

Uvod

Inspekcijski organi, u najširem smislu reči, predstavljaju jedan od elemenata mehanizma društvene kontrole pojedinih aspekata privrednog poslovanja. Imajući u vidu njihovu nadležnost, ovlašćenjima kojima raspolažu, kao i druge okolnosti koje karakterišu njihov rad, može se zaključiti da se nalaze u poziciji da budu veoma značajan činilac, kako u otkrivanju pojedinih oblika privrednog kriminaliteta, tako i u njihovom dokazivanju, te obezbeđenju dokaza.

Inspektor je ovlašćen da podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično delo ili privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, izdaje privremena naredjenja, odnosno zabrane u skladu sa zakonom i obavesti drugi organ ako postoje razlozi za preduzimanje mera za koje je taj organ nadležan.

Očigledno je da su u pojedina ovlašćenja inspektora, u vršenju poslova inspekcijeskog nadzora, veoma slična ovlašćenjima organa unutrašnjih poslova u predkrivičnom postupku. To naročito važi za uvid u dokumentaciju, uzimanje izjava, pregled prostorija, objekata, postrojenja i sl. Osim toga, naročito je značajna obaveza inspektora, da podnošenjem odgovarajuće prijave, iniciraju pokretanje prekršajnog postupka za privredne presteupe i krivičnog postupka.

Zakon o državnoj upravi

Zakon o državnoj upravi u čl. 11 propisuje da Ministarstva, kao organi državne uprave, vrše upravni nadzor, koji podrazumeva:

- nadzor nad zakonitošću rada preduzeća, ustanova i drugih organizacija, kada je to zakonom utvrđeno;
- nadzor nad zakonitošću akata preduzeća, ustanova i drugih organizacija kad oni na osnovu zakona rešavaju o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i drugih pravnih lica;
- inspekcijski nadzor.

Inspekcijski nadzor, pored upravnog nadzora nad zakonitošću rada preduzeća, ustanova i drugih organizacija i upravnog nadzora nad zakonitošću akata navedenih poslodavaca kada oni na osnovu zakona rešavaju o pravima, obavezama i pravnim interesima građana i drugih pravnih lica, predstavlja jedan od oblika ostvarivanja upravno-nadzorne funkcije organa uprave. Upravno-nadzorna funkcija koju organi uprave ostvaruju preko inspekcije rada (inspekcijski nadzor) može se posmatrati kroz obavljanje tog nadzora nad primenom propisa iz oblasti rada (zakona, kolektivnih ugovora, opštih akata, ugovora o radu i drugih propisa kojima se uređuju prava, obaveze i odgovornosti poslodavca i zaposlenih), ali i kroz ostvarivanje upravne zaštite prava zaposlenih kao jednog od oblika zaštite prava zaposlenih izvan zaštite kod poslodavca. Oba aspekta delovanja inspekcije rada obrađena su u ovom radu. Takođe, ovaj rad obrađuje inspekcijski nadzor sa aspekta pozitivnih propisa Republike Srbije, kao i inspekcijski nadzor u oblasti radnih odnosa, izuzev nadzora koji u ovoj oblasti obavlja upravna inspekcija u organima državne uprave, te organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave.

U Republici Srbiji pozitivno-pravni režim inspekcijeskog nadzora konstituisan je Zakonom o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93 i 48/94) i Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS", br. 24/2005), a postupak nadzora obavlja se u skladu sa odgovarajućim odredbama pomenutih zakona i odredbama Zakona o opštem upravnom postupku ("Službeni glasnik SRJ", br. 33/97 i 31/2001).

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com